

בעניין שבין:

מועצה אזורית עמק חפר
מספר ישות : 500241161
דואר מדרשת רופין, עמק חפר 40250
טל': 09-8981605

ע"י ב"כ עו"ד עמית בן צבי (מ.ר. 37480) ו/או מעוז אופיר (מ.ר. 29581)
ו/או שחר בן צבי (מ.ר. 106486)
ו/או כל אחד ממושרד : בן צבי, אופיר – משרד עורכי דין
מרח' צבי הנחל 2, פארק התעשיות עמק חפר
טל': 04-6666677 ; פקס : 153-49564480
מייל : amit@bolaw.co.il

העותרת

- נ ג ד -

1. ועדת המכרזים המיוחדת להתפלת מי ים – אגף החשב הכללי, משרד האוצר.
2. מדינת ישראל – משרד האוצר
3. רשות המים
4. הוועדה לתשתיות לאומיות (וות"ל)

כולם באמצעות פרקליטות מחוז מרכז (אזרחי)
כתובת: בית קרדון, קומה 10, דרך מנחם בגין 154, תל אביב
טלפון : 073-3924700
דוא"ל : mazkirut-merkaz-ezra@justice.gov.il

המשיבים

סכום האגרה: 2,329 ₪ (תקנה 2 לתקנות בתי המשפט (אגרות), תשס"ז-2007, סעיף 20 לתוספת)
מועד מתן ההחלטה מושא העתירה : 26.8.26
המועד האחרון להגשת העתירה : 20.10.26
קיום הליכים קודמים : לא קיים הליך נוסף בביהמ"ש או בבית דין, לרבות הליך שהסתיים בקשר לאותה מערכת עובדתית או אותה החלטה של רשות שנגדרה מוגשת העתירה.

עתירה מנהלית

מוגשת בזאת עתירה מנהלית, בהתאם לסעיף 5(1) לחוק בתי משפט לעניינים מנהליים, תש"ס-2000, וסעיף 5 לתוספת הראשונה, המופנית כנגד החלטת המשיבה 1 מיום 26.08.2026 לפרסם את מסמכי המיון המוקדם (PQ) למכרז בינלאומי לתכנון, מימון, הקמה, הפעלה ותחזוקה של מתקן להתפלת מי ים באזור התעשייה בעמק חפר (להלן: "ההחלטה" או "החלטת ועדת המכרזים") (להלן: "מסמכי המיון המוקדם") (להלן: "המכרז"), וזאת שעה שהתוכנית המכוננת את התשתית הסטטוטורית לפרויקט זה – תת"ל 143 – (להלן: "התוכנית" או "תת"ל 143") מצויה בעיצומו של הליך שמיעת התנגדויות וטרם התקבלה החלטה סופית וחלוטה ביחס אליה.

מצ"ב הודעת משרד האוצר אודות הפרסום של משיבה 1 את מסמכי המיון המוקדם למכרז בינלאומי לתכנון, מימון, הקמה, הפעלה ותחזוקה של מתקן להתפלת מי ים באזור התעשייה עמק חפר - מסומנת כנספח א'

א. הסעדים המבוקשים:

בית המשפט הנכבד מתבקש בזאת להוציא מלפניו הסעדים כדלקמן:

1. **צו המורה על ביטול או התליית הליכי המיון המוקדם**, כפי שפורסם על ידי המשיבה 1, וזאת עד להכרעה סופית, מוחלטת וחלוטה של מוסדות התכנון (המשיבה 4) בשורת ההתנגדויות שהוגשו לתת"ל 143 או לכל הפחות עד להשלמת שלב ההתנגדויות וקבלת החלטת מליאת המשיבה 4 בהתנגדויות.

2. **צו הצהרתי** הקובע, כי החלטת המשיבה 1 לפרסם ולקדם את המכרז הבינלאומי בעיצומם של הליכי התכנון וההתנגדויות הסטטוטוריים וטרם קבלת החלטה סופית וחלוטה של המשיבה 4 בתוכנית, לוקה בחוסר סבירות קיצוני, חוסר תום לב, פוגעת בכללי המנהל התקין, ודינה להתבטל.

ב. הצדדים לעתירה:

3. העותרת הינה **המועצה האזורית עמק חפר** - רשות מקומית אשר בתחום שיפוטתה מתוכנן לקום פרויקט המים והאנרגיה המורכב נשוא תת"ל 143 (להלן: "העותרת").

4. המשיבה 1, **ועדת המכרזים המיוחדת להתפלת מי ים – אגף החשב הכללי, משרד האוצר**, היא מי שמשמשת כ"רשות המינהלית" והגורם המקצועי העליון, שאחראי על ניהול המכרז נשוא ההחלטה ומי שקיבלה את ההחלטה נשוא עתירה זו (להלן: "הוועדה" או "המשיבה 1") ומי שפרסמה את מסמכי המיון המוקדם.

5. המשיב 2, **מדינת ישראל - משרד האוצר**, הוא מי שמהווה כמשרד הממשלתי אשר בתחום אחריותו מצוי ההליך המכרזי נשוא ההחלטה ומי שאמור לחתום על החוזה עם הזוכה העתידי במכרז לאחר שייבחר (להלן: "משרד האוצר" או "המשיב 2").

6. המשיבה 3, **רשות המים**, היא מי שמהווה כ"יוזמת התוכנית" (להלן: "רשות המים" או "היזם" או "המשיבה 3").

7. המשיבה 4, **הוועדה לתשתיות לאומיות (וול"ל)**, היא מי שאחראית על הפן התכנוני והסטטוטורי של התוכנית ומי שבפניה הוגשו ההתנגדויות לתוכנית ומי שדנה, באמצעות

חוקרת מטעמה, בהתנגדויות ומי שאמורה לקבל בסופו של הליך החלטה באשר להתנגדויות ולעצם אישור התוכנית (להלן: "הוות"ל" או "המשיבה 4").

ג. התשתית העובדתית והרקע הכרונולוגי:

8. העתירה דנא מופנית כנגד החלטת המשיבה 1, כעולה מפרסום המשיבה 2 מיום 26.08.2026 (נספח א'), במסגרתה פורסמו ביום 25.8.26, מסמכי המיון המוקדם (PQ) למכרז בינלאומי לתכנון, מימון, הקמה, הפעלה ותחזוקה של מתקן להתפלת מי ים ותחנת כוח קונבנציונלית המונעת בגז טבעי בהספק של עד 300 מגה-וואט באזור התעשייה עמק חפר (להלן: "הפרויקט").

9. התשתית הסטטוטורית האמורה להוות את הבסיס החוקי והתכנוני להקמת הפרויקט נשוא המכרז, מקודמת במסגרת תוכנית תשתית לאומית – תת"ל 143.

10. העותרת תדגיש כבר עתה ובפתח הדברים: **התוכנית טרם אושרה סופית על ידי מוסדות התכנון, והיא מצויה, נכון למועד הגשת עתירה זו, בעיצומם של הליכי שמיעת התנגדויות ציבוריות רחבות היקף ו/או בשלב חינת ההתנגדויות שנשמעו זה מכבר.**

11. נוכח מהות עתירה זו והסעד המבוקש, אין העותרת תכביד על ביהמ"ש הנכבד למעלה מן הצורך, באשר לשלל טענותיה כנגד התוכנית ולהשפעותיה מרחיקות הלכת ברבדים רבים ושונים – ככל שתאושר במתכונתה. עם זאת ולמען השלמת התמונה הנדרשת לעתירה זו תציין העותרת כדלקמן:

א. מקורה של התוכנית נעוץ בתוכנית המתאר הארצית למשק המים (תמ"א 1), אשר קבעה נקודת איזון תכנונית, לפיה יוקם בעמק חפר מתקן התפלה בכושר ייצור של **200 מלמ"ש**.

ב. יצוין ויחודד, כי תמ"א 1 אושרה אך לפני מספר שנים ספורות (2020). מדובר באחת מתוכניות המתאר הארציות העיקריות, החשובות ובעלת השפעות ניכרות. תוכנית זו, אושרה לאחר הליך תכנוני ארוך מאוד ולאחר הליכי שיתוף ציבור ארוכים, יסודיים ומורכבים.

ג. דא עקא, במסגרת תת"ל 143 המוצעת, ביקשה יוזמת התוכנית, היא המשיבה 3, לבצע תפנית חדה, חריגה וקיצונית מהוראות תמ"א 1, הכוללת **הכפלת הספק המתקן ל-400 מלמ"ש** ותוספת רכיבים דרמטיים המשנים לחלוטין את פני האזור ובין היתר: **הקמת תחנת כוח קונבנציונלית בגז בהספק עצום של 300 מגה-וואט עם ארובה בגובה 49 מטרים, העתקת מאגר מי המוצר (בשטח של 305 דונם) בצמידות ליישובים גאולי תימן ואלישיב, קווי הולכת חשמל עיליים באורך 3.8 ק"מ ומובלים חדשים (מזרחי ומערבי).**

ד. הלכה למעשה, תת"ל 143 באה וכהרף עין משנה באופן מהותי את תמ"א 1 באופן המהווה סטייה חריפה וניכרת ביחס לתוכנית זו.

ה. בהתאם להוראות חוק התכנון והבנייה התשכ"ה-1965, הופקדה התוכנית.

ו. בהתאם להודעה שהתקבלה אצל העותרת נושאת תאריך 30.6.26, מונתה הגב' איריס האן, ע"י הוועדה הארצית לתכנון ובנייה לתשתיות לאומיות – היא המשיבה 4, כחוקרת לתכנית וזאת לפי סעיף 76ג' (7) לחוק התכנון והבנייה, תשכ"ה-1965 (להלן: "החוקרת").

מצ"ב הודעה החוקרת לעותרת מיום 30.6.26 – מסומן כנספח ב'

ז. העותרת, המועצה האזורית עמק חפר, שבתחומה המוניציפלי והגאוגרפי מתוכנן לקום הפרויקט, הגישה ביום 23.6.26 למוסדות התכנון התנגדות מקצועית, מפורטת, מקיפה ומהותית ביותר לתוכנית. התנגדות זו התייחסה, בין היתר, למיקומו המוצע של המתקן, להשפעותיו הסביבתיות והבריאותיות החמורות על האזור, ובעיקר – לתוספת הדרמטית והשנויה במחלוקת של תחנת כוח קונבנציונלית מזהמת המונעת בגז בהספק של 300 מגה-וואט, המתוכננת לקום בסמוך לבתי תושבי המועצה. העותרת תמכה את התנגדותה בחוות דעת מקצועיות ומבוססות ובכלל זה, חוות דעת ביטחונית-אסטרטגית מאת **האלוף (במיל') גיורא איילנד** וחוות דעת סביבתית-בריאותית מאת **ד"ר דניאל מדר** (להלן: "ההתנגדות").

מצ"ב התנגדות העותרת לתוכנית – מסומנת כנספח ג'

ח. ביום 12.7.26 התקיים דיון בפני החוקרת בה הוצגו עיקרי התנגדות המועצה. ט. על פי הידוע לעותרת, מעבר להתנגדות העותרת, הוגשו לחוקרת מספר התנגדויות נוספות ובין היתר מטעם: מושב מכמורת, מושב אלישיב, מושב שדה תימן, אגודת כפר ויתקין ועוד. כעולה מהודעת החוקרת (נספח ג') תוכננו להתקיים ארבע ישיבות לשמיעת השגות לתוכנית.

12. הליך שמיעת ובחינת ההתנגדויות מנוהל בימים אלו ממש בפני החוקרת ומצוי בעיצומו. כפי הידוע לעותרת, החוקרת טרם סיימה את עבודתה, טרם גיבשה או הגישה את המלצותיה למוסדות התכנון, וממילא – מליאת הוות"ל טרם התכנסה ודנה בהתנגדויות, טרם הכריעה בהן וטרם נתנה תוקף סטטוטורי סופי לתוכנית.

13. לא למותר לציין, כי התנגדותה של המועצה, כמו גם של מתנגדים אחרים ונוספים, כללה טענות ממשיות וכבדות משקל העלולות להשפיע על מגוון רחב של תחומי חיים ובכלל זה בהיבט הבטחוני, הסביבתי, התשתיתי, הכלכלי, הקנייני.

14. והנה, ביום 26.08.2026, בעוד נציגי העותרת והתושבים מכלים את זמנם ומשאביהם בהליך השימוע התכנוני הסטטוטורי ועושים כל שביכולתם, בהתאם להוראות החוק, בכדי לשכנע את מוסדות התכנון בצדקת התנגדותם - יצא המשיב 2, בהודעה חסרת תקדים לפיה, **המשיב 1 פרסם את מסמכי המיון המוקדם (PQ) למכרז, נשוא מתקן ההתפלה נשוא**

התוכנית. כבר בשלב זה תבקש העותרת להפנות את כב' ביהמ"ש לתוכנה של הכותרת נשוא הפרסום: **"בשורה משמעותית למשק המים: המכרז להקמת מתקן ההתפלה הגדול בעולם יצא לדרך"**. (ההדגשה אינה במקור – ע.ב.צ.).

15. במסגרת שלב המיון המקדים, נדרשות קבוצות ויזמים מהארץ ומהעולם להשקיע משאבי עתק, פיננסיים והנדסיים כאחד, על מנת להוכיח את יכולותיהן המקצועיות, וזאת במסגרת השלב התחרותי בהליך המיון המקדים לבחירת הגורם המתכנן, מממן, מקים, מתפעל ומחזיק את מתקן כמופיע בתוכנית "הגולמית", **שטרם אושרה**.

16. משמעות קבלת ההחלטה ופרסום מסמכי המיון המוקדם, בעיתוי הנוכחי היא פשוטה: המדינה מייצרת, ביוזמה ובמכוון, "עובדות בשטח" ואינטרס הסתמכות כלכלי ומכריז מובהק של צדדים שלישיים בינלאומיים. תוצאת מהלך זה – מעצם טבעו – היא הפעלת לחץ מוסדי פסול, ישיר ועקיף, על חוקרת הות"ל ועל מוסד התכנון, כדי לאלצם לאשר את התוכנית ככתבה וכלשונה, ובכך לעקר לחלוטין ומכל תוכן את הליך ההתנגדויות הסטטוטורי או לכל הפחות להכניס בו שיקולים זרים ולא מקצועיים בשקול דעת המוסד התכנוני, הכול כמפורט להלן.

17. לסיום פרק זה תיטען העותרת, כי למצער פרסום שלב המיון המוקדם, אינו אלא המשך ישיר להתנהלות הבעייתית, בלשון המעטה, של המשיבה 3, היא יוזמת התוכנית, מול העותרת, שלא שעתה ולא הייתה נכונה לשמוע את הסתייגויות והערות העותרת, עוד בשלב גיבוש התוכנית, בלב פתוח ונפש חפצה. למעשה, המועצה לא קיבלה מענה לאף לא אחת מדרישותיה העיקריות לכל אורך הדרך לגיבוש התוכנית.

ד. מיצוי הליכים:

18. העותרת לא שקטה על שמריה ופעלה באופן מידי, מתוך הבנת הדחיפות העליונה המאפינת את דיני המכרזים והצורך במניעת שיהוי.

19. ביום 31.08.2026 ימים ספורים בלבד לאחר פרסום ההחלטה – שיגר ב"כ העותרת מכתב דרישה מוקדם ודחוף ביותר, באמצעות דואר רשום, אל ועדת המכרזים ויתר המשיבים, בגדרו פירט את הפסול המנהלי המובהק בהתנהלותה של הוועדה, כטענת העותרת ודרש את הקפאתם המיידית של הליכי המכרז המקדמיים עד להכרעה חלוטה של מוסדות התכנון בתת"ל 143.

20. במכתבה אפשרה העותרת לוועדת המכרזים שהות בת 72 שעות למתן מענה לפנייתה ותוך התחשבות בלוחות הזמנים הדחוקים.

מצ"ב מכתבה של העותרת למשיבים במסגרת "מיצוי הליכים" – מסומן כנספח ד'

21. ביום 15.9.26 נתקבלה תשובתו של מר גל לנדו, מנהל יחידת תשתיות ופרויקטי PPP (Public-Private Partnership) ויו"ר ועדת המכרזים, היא המשיבה 1.

מצ"ב תשובת המשיבה 1 נושאת תאריך 14.9.26 לפניית ב"כ העותרת – מסומנת כנספח

ה'

22. העותרת בחנה בשקידה, בשקיקה וברצינות הראויה את תשובת המשיבה 1 ולא מצאה אותה כמספקת לחששותיה וטענותיה של העותרת. למצער, דרישת העותרת להקפאת ההליכים המקדמיים כאמור בפנייתה המוקדמת למשיבים – נדחתה במלואה וזאת בשל הסברים שונים שנכללו בתשובת המשיבה 1.

23. פנייה זו לבית המשפט הנכבד נעשית אפוא ללא שיהוי, בתוך ימים ספורים בלבד ממועד היווצרות עילת העתירה ולאחר מיצוי הליכים מלא ותקין.

ה. עילות התקיפה המשפטיות:

"מעשה לפני החלטה" - הפיכת סדר הפעולות המנהלי הנכון והתקין וריקון מוסד ההתנגדויות מתוכן:

24. על אף שהבסיס הסטטוטורי של הפרויקט תלוי על בלימה, ותוצאות הליך ההתנגדויות עשויות להוביל לשינויים דרמטיים בתוכנית (לרבות שינוי מיקום המתקן, צמצום היקפו או ביטול תחנת הכוח המתוכננת), בחרה ועדת המכרזים לקדם הליך אופרטיבי בשלבי המכרז – הוא המיון המוקדם.

25. לא אמור להיות חולק, כי קיים קשר ישיר ומובהק בין התוכנית על כל מרכיבה – כפי שתאושר בסופו של ההליך התכנוני-סטטוטורי לבין הליך המיון המקדים.

ובמה דברים אמורים?

26. בהתאם לתשובת המשיבה 1 (סעיף 3) הליך המיון המקדים נועד לבחון **"כשירותם, ניסיונם ויכולותיהם"** של המציעים הפוטנציאליים. **מובן, כי בחינה זו, חייבת להיעשות אל מול תכולות המכרז העתידי שיקבעו על פי תכולות התוכנית כפי שתאושר.**

27. כפי המפורט במסמך ההתנגדות מטעם המועצה (נספח ג'), הרי שהמועצה מבססת את התנגדותה במספר טענות ומישורים. כך לדוגמה, **המועצה מתנגדת להכפלת הספק מתקן ההתפלה מ-200 ל-400 מלמ"ק בשנה**. בעניין זה ראוי לציין, כי הכפלת ההספק תחייב תוספת נרחבת ומשמעותית של רכיבי תשתית ומתקנים נלווים. **עוד מתנגדת המועצה לעצם הקמת תחנת כוח בהספק של 300 מגה וואט**. לטענת המועצה, הצורך בתחנה בכלל ובהספק המוצע, שהינו פי-2 מן ההספק הנדרש לצרכי תפעול מתקן ההתפלה, מוטל בספק וכלל אינו ברור.

28. טענות אלו (המהוות דוגמה מוגבלת בלבד לשלל טענות העותרת כנגד התוכנית), לא רק שהוגשו במסגרת התנגדות המועצה כאמור, אלא נטענו בפני החוקרת על ידי ראשת המועצה, מהנדס המועצה ומיטב גורמי המקצועי המלווים את המועצה בהליך זה.

29. אין חולק, כי החוקרת טרם פרסמה המלצותיה בעניין התנגדות המועצה ו/או התנגדויות אחרות לתוכנית.

30. יוצא איפה, **שלכל הפחות ולו ברמה התאורטית, התנגדות המועצה או חלקה או התנגדויות אחרות או חלקן יכולות להתקבל על ידי הוות"ל באופן שישפיע השפעה ישירה על תכולת**

התוכנית ומרכיביה, שתשפיע באופן ישיר על תכולת הפרויקט, שתשפיע באופן ישיר על תכולת המכרז, שתשפיע באופן ישיר על תכולת שלב המיון המוקדם.

31. ישאל השואל: ע"פ אילו תכולות של פרויקט (המושפעות כאמור השפעה ישירה מתכולות התוכנית) יערך הליך המיון המוקדם? האם על פי תכולות הקיימות כיום **בתוכנית** כפי שהופקדה תוך התעלמות מוחלטת מההתנגדויות או שמא על פי **תוכנית תיאורטית** המקבלת את ההתנגדויות או את חלקן?

32. הלכה למעשה, המשיבה 1 בחרה להעמיד את ה"עגלה" המכרזית לפני ה"סוס" התכנוני. ביצוע הליך מיון מקדים בקשר למכרז בהיקף של מיליארדי שקלים, המגדיר מראש הספקים וטכנולוגיות לפי תכולות תוכנית המצויה בשלב התנגדויות (כגון תחנת כוח של 300 מגה-וואט), שעה שמוסד התכנון טרם הכריע אם רכיבים אלו בכלל יאושרו, מהווה לשיטת העותרת, **פגם מנהלי חמור היורד לשורש תקינות ההליך.**

33. יוצא איפה, כי התנהלות זו הופכת את **זכות הטיעון הסטטוטורית של העותרת לריקה מתוכן, לחוכא ואטלולא ולמראית עין בלבד.** עולה חשש כבד, כי המדינה מנסה לייצר לחץ סמוי ופסול על מוסד התכנון הסטטוטורי על ידי קביעת עובדות בשטח.

34. העותרת **טיטען, כי כללי המנהל התקין מחייבים – קבלת החלטה ולאחריה קיומו של מעשה. במקרה נשוא עתירה זו, בחרה המשיבה 1 להקדים מעשה להחלטה.**

35. בבג"ץ 52367-03-25 **מועצה אזורית יואב נ' שר הבינוי והשיכון** (פורסם בנבו 29.7.2025) התייחס ביהמ"ש הנכבד לדרך הפסולה, בה רשות מקדימה "מעשה" ל"החלטה" וכדלקמן:

9" **המחלוקת שלפנינו מגלמת את בעיית 'הביצה והתרנגולת' בה כל שלב מותנה בקודמו: העותרת גורסת כי על הממשלה להיות הגורם המניע הראשון להקמתו של יישוב חדש – עליה לקבל תחילה החלטה עקרונית ליזום הליך הקמתו, ורק לאחר מכן ניתן יהיה להפעיל את מנגנוני עבודת המטה הנדרשים. המשיבים סבורים מנגד, כי בלא עבודת מטה ראשונית שתבסס נתונים ותבחן היתכנות, לא תוכל הממשלה לקבל החלטה ראשונה אחראית ומושכלת לייזום הקמתו של יישוב חדש."**

10" **מכל מקום, ברי כי יש להקדים החלטה למעשה. אף לשיטת המשיבים, לפיה נדרשת עבודת מטה מקדימה להחלטה הראשונה, הרי שעליה להיות "בדיקה ראשונית בלבד, שמטרתה לספק תשתית עובדתית בסיסית לצורך בחינת היתכנות כללית של יוזמה להקמת יישוב באזור מסוים. המשיבים נמנעים בתגובתם מלחוות דעתם בשאלה האם הפעולות שנעשו עד כה חורגות מאותה בחינה ראשונית הנדרשת לשם מתן החלטת הממשלה הראשונה. מבלי לנטוע מסמרות, לנוכח היקף הפעולות שבוצעו עד כה, כמו גם היקף המשאבים שהוקצו לשם הוצאתן אל הפועל, דומה שיש ממש בטענת העותרת שהפעולות הרבות שנעשו בענייננו, חורגות מגדר אותה בדיקה ראשונית בלבד."**

36. העותרת טיטען ולמען הסר כל ספק, כי פעולותיה של המשיבה 1 אינן בגדר "בדיקה ראשונית" כדברי ביהמ"ש הנכבד בבג"צ מ.א. יואב. שכן לפי דברי ביהמ"ש, בבג"צ מ.א. יואב, בדיקה ראשונית נועדה "לספק תשתית עובדתית בסיסית לצורך בחינת היתכנות כללית של יוזמה....".

אכן, כל החלטה מנהלית נבחנת אל מול נסיבותיה הקונקרטיות. עם זאת, יש וניתן לבצע הקבלה בין נסיבות המקרה הנדון בעתירה זו לבין זה הנדון בבג"צ מ.א. יואב, שכן בשני המקרים מדובר על הליכים מנהליים בקשר ל"פרויקט הקמה".

העותרת טיטען, כי הליך מיון מתמודדים פוטנציאלים במכרז על סמך תכולות הנגזרות מתוכנית שלא קיבלה מעמד סטטוטורי סופי – אינו בגדר "בדיקה ראשונית" היכולה אולי ובדוחק, לגבש הצדקה למציאות מנהלית של "מעשה לפני החלטה".

37. העותרת טיטען, כי בניגוד גמור לעמדת המשיבה 1, כעולה ממכתב התשובה, הרי ששלב המיון המוקדם, איננו שלב טכני כלל ועיקר. לטענת העותרת, הרי שמדובר בשלב בלתי ניפרד ורציף מההליך המכרזי כולו והוא מהווה את הבסיס להמשכו של ההליך.

38. בבג"ץ 1027/04 פורום הערים העצמאיות נ' מועצת מקרקעי ישראל (פורסם בנבו 9.6.2011) פסק ביהמ"ש העליון, בשבתו כבית משפט גבוה לצדק, כי החלטה המתקבלת ע"י גוף מנהלי שאינה עולה בקנה אחד עם המגמות התכנוניות, עלולה להוביל גורמים מסוימים להפעיל לחץ על גורמי התכנון, שככל שישא פרי, יוביל לקבלת החלטות "בלתי רצויות" וכדברי ביהמ"ש:

47. בהקשר זה ייאמר, כי ככל שהחלטת המועצה אינה עולה בקנה אחד עם המגמות התכנוניות שבתוקף, לא ניתן להסתפק בדרישה הקיימת כי זו תאושר על-ידי מוסדות התכנון כדי לצאת ידי חובת מתן משקל לשיקולים התכנוניים. אכן, כפי שצוין בפרשת שיח חדש בהתבסס על האמור בדו"ח ועדת מילגרום, והוזכר אף בדברי היועץ המשפטי לממשלה בהתייחס להחלטה 979, מצב שבו החלטה שהתקבלה על-ידי המועצה אינה עולה בקנה אחד עם המגמות התכנוניות, עלול להוביל גורמים מעוניינים להפעיל לחץ על גופי התכנון לאשר את אשר כבר ניתן למתיישב בהחלטת המועצה. הדבר עלול לגרור גופים אלה לאישורן של תכניות בלתי רצויות מבחינה תכנונית (עמ' 70 לפסק הדין). משכך, שומה על המינהל ועל המועצה, כמי שמחויבים בשמירה על האינטרס הציבורי מכוח תפקידם המיוחד, שלא יציבו מכשולים בפני גופי התכנון, שיקשו עליהם לעמוד בפני בקשות העומדות בניגוד לאינטרס זה (עניין כהן, עמ' 164). המועצה מחויבת, אפוא, לתת דעתה לשיקולי התכנון עוד בטרם תקבל החלטתה, לפני שייקבעו "עובדות בשטח" או שתיווצר דינאמיקה שתלך ותתגלגל עד כי יהיה קשה להשיבה לאחור. עוד יודגש, כי כאמור, בדברנו על שיקולים תכנוניים, אין מדובר אך במובנו הגרעיני, הצר והחד ממדי של המונח, אלא גם בשיקולים חברתיים וסביבתיים וכן שיקולים ארוכי טווח 'מתוך אחריות ציבורית, לאומית וחברתית, במבט להווה ולעתיד גם יחד'" (עמ"מ 1446/06 הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מרכז נ' השתתפויות בנכסים בישראל בע"מ, סעיף 17 ([פורסם בנבו]),

21.9.10; ראו גם ע"מ 9057/09 איגנר נ' השמורה בע"מ, סעיף 30 ([פורסם בנבו], 20.10.10) (להלן: עניין איגנר); ע"מ 8193/02 ראובן נ' פז חברת נפט בע"מ, פ"ד נח(2) 153, 162 (2003) ("שם, עמ' 41).

39. דברי כב' ביהמ"ש העליון בבג"צ פורום הערים העצמאיות נותנים מענה לטענת המשיבה 1 בתשובתה לפניית ב"כ העותרת (נספח ה') על פיה, אין בעצם קידום ההליך המקדמי למכרז משום הגבלת שק"ד של מוסדות התכנון וכי על מוסד התכנון "להפעיל את סמכויותיהם ושיקול דעתם באופן עצמאי ועל יסוד מכלול השיקולים התכנוניים הרלוונטיים" (סעיף 6). מדברי ביהמ"ש העליון מעלה ניתן להיווכח, כי ביהמ"ש נותן משקל אף ל"דינמיקה שתלך ותתגלגל עד כי יהיה קשה להשיבה לאחור" ולא די בדרישה, כי התוכנית תאושר בעתיד על ידי מוסדות התכנון ובכך "לצאת ידי חובה".

40. בשולי הדברים אך לבטח לא בשוליים, תיטען העותרת, כי מאז שתוכנן מתקן ההתפלה נשוא עתירה זו, מצויות בשלבי תכנון שונים תחנות כח נוספות ורכיבי תשתיות ארציות בתחום הג'ג והמוניציפאלי של העותרת. בהיתן, כי ע"פ פרסומי המשיבים 1-2 אמור לקום בשטחי העותרת מתקן התפלה "הגדול במזרח התיכון" – הרי שמדובר באירוע רב ממדים ורב השפעה כלפי העותרת. בעניין זה יש לציין, כי העותרת עתרה לבג"צ (בג"צ 4442-07-26) כנגד העדר תכנון מתכלל וראייה תכנונית רחבה ומאזנת. העותרת תיטען, כי דווקא בשל כך, היה על המשיבים 1-3 לנקוט במשנה זהירות ולאפשר מיצוי הליך ההתנגדות, לכל הפחות, עד לשלב החלטת הוות"ל בהתנגדויות ללא כל נקיטת פעולה מנהלית המקדמת – באופן זה או אחר – את ההליך המכריז.

קבלת החלטה מנהלית בהעדר תשתית עובדתית ובחוסר בשלות:

41. הלכה פסוקה ומושרשת היא, כי החלטה של רשות מנהלית – ובכלל זה ועדת מכרזים – חייבת להתקבל על בסיס תשתית עובדתית מלאה, מבוססת ובשלה. לשם כך על הרשות השלטונית לאסוף את הנתונים הרלוונטיים ועליה לבדוק נתונים אלה בהקפדה לפני קבלת ההחלטה. (ראה/י: בג"צ 297/82 ברגר ואח' נ' שר הפנים, לז(3) 29, 48-49 (1983); בג"צ 5016/96 חורב ואח' נ' שר התחבורה ואח', פ"ד נא(4) 1 (1997); בג"צ 987/94 יורונט קווי זהב (1992) בע"מ נ' שרת התקשורת, פ"ד מח(5) 412 (1994); ובג"צ 2013/91 עיריית רמלה נ' שר הפנים, פ"ד מו(1) 271, 279 (1991)). רשות הפועלת בהעדר תשתית כזו, פועלת בחריגה מסמכות ובחוסר סבירות.

42. במקרה דנא, החלטת ועדת המכרזים לפרסם את מסמכי המיון המוקדם (PQ) למכרז בינלאומי מורכב, בשעה שהתוכנית המכוננת אותו (תת"ל 143) מצויה בעיצומם של הליכי התנגדויות, לוקה בחוסר בשלות קיצוני.

43. לא אמור להיות חולק, כי המשיבה 1, לא ידעה ואינה יכולה לדעת, במועד הפרסום, מה יהיה גורלה של התוכנית; כדוגמה, האם החוקרת תמליץ על העתקת מיקום המתקן? האם מליאת הוות"ל תורה על ביטול תחנת הכוח בת ה-300 מגה-וואט לאור ההתנגדויות הבריאותיות והסביבתיות החמורות? האם מתקן ההתפלה לא יכפיל את היקף ההספק

המתוכנן? לא אמור להיות חולק, כי התשובות לשאלות אלו ודומיהן לכשתתגבשנה, ישפיעו השפעה ישירה על תכולות התוכנית ובהמשך לכך על תכולת המכרז.

44. החלטת הפרסום וקידום ההליך המקדמי, המתבססים על תכולות תוכנית שטרם השתכללה למעמד סופי, חלוט ומחייב, משמעותה **קבלת החלטה מנהלית על בסיס הנחות יסוד חסרות יסוד** - דבר המהווה לכשעצמו פגם מנהלי היורד לשורשו של עניין ומחייב את ביטול ההחלטה.

45. בתי המשפט המנהליים פסקו לא אחת, כי החלטות מנהליות הנסמכות על תשתית עובדתית חסרה – דינן להתבטל.

46. בבג"ץ 5134/14 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' מועצת מקרקעי ישראל (פורסם בנבו 14.11.2016) פסק בג"צ :

"25. כבר בהליך קבלת ההחלטה נפל פגם מלפני המועצה, שעניינו בכך שהחלטתה נסמכה על תשתית עובדתית חסרה. כידוע, אֵל לה לרשות מנהלית לעשות מעשה טרם שעמדה על משמעויותיו, וזאת באמצעות הקפדה על פרוצדורה נאותה של איסוף ועיבוד מידע. הרשות מחויבת לאסוף את הנתונים הרלוונטיים להחלטה, לבדוק את משמעותם, לוודא שהם מספיקים לשם ביסוס ההחלטה, ולסכם את ממצאיה בהחלטה מנומקת" (שם, עמ' 25).

47. בבג"ץ 6745/19 ערן לובטון נ' הפרקליט הצבאי הראשי (פורסם בנבו 14.3.2022) פסק ביהמ"ש הנכבד :

"פגם זה נוגע להיעדרה של תשתית עובדתית הנדרשת על פי כללי המשפט המינהלי לשם ביסוס החלטה של כל רשות מנהלית באשר היא" (שם, עמ' 35).

48. בעע"מ 2605/18 עיריית חיפה נ' המועצה הארצית לתכנון ובנין (פורסם בנבו 28.7.2019) פסק ביהמ"ש הנכבד :

"38. הערעורים שלפנינו מכוונים אפוא להחלטות ועדת העררים והמועצה הארצית לאשר את חפאג/1200/ב המסדירה את הבינוי הקיים והעתידי במתחם בזן. על החלטות אלו – ככל החלטה מינהלית – לעמוד בכללי המשפט המינהלי ובכלל זאת, להתקבל על בסיס תשתית עובדתית מלאה ורלוונטית, בהתחשב בשיקולים הצריכים לעניין, בסבירות ובמידתיות".

יצירת "עובדות בשטח", אינטרס הסתמכות ופוטנציאל ללחץ מוסדי פסול על גופי התכנון (הטיה מוסדית/מחויבות מוסדית):

49. בעצם פרסום הליך ה-PQ, מייצרת המדינה ביודעין "עובדות בשטח" ויוצרת תשתית לאינטרס הסתמכות מובהק של צדדים שלישיים – קבוצות ויזמים מהארץ ומהעולם – אשר ישקיעו כבר עתה משאבי עתק בהיערכות פיננסית, הנדסית ומשפטית במסגרת ההליך המקדים.

50. ככל שיחלוף הזמן והליך המכרז יתקדם, המדינה עלולה למצוא עצמה כבולה בהתחייבויות, מצגים ואינטרסים כלכליים כלפי אותם צדדים שלישיים.

51. עולה חשש כבד, כי המטרה הסמויה (או התוצאה המסתברת של החלטת המשיבה 1) של מהלך זה היא יצירת "עובדות תהליכיות", כדי לאלץ את חוקרת הות"ל ו/או את מליאת הות"ל לאשר את התוכנית ככתבה וכלשונה, ככפיית "הר כגיגית" (כפי שנטען במכתב ב"כ העותרת למשיבים).

52. לכל הפחות תיטען העותרת, כי תוצאות המהלך עלולות לייצר מצב, בו עצם קידומו של המכרז- על כל המשתמע מכך ועל כל ההשלכות של מהלך זה, עלול להוות, אף באופן עקיף, **שיקול זר** במגוון השיקולים, שהחוקרת ו/או מליאת הות"ל, עלולים להביא בחשבון בעת גיבוש החלטתם בעניין התוכנית.

53. אף אם לא התכוונה לכך המשיבה 1, הרי שעולה חשש מבוסס, כי התוצאה הישירה של התנהלות המשיבים 1-2 היא יצירת "לחץ מוסדי" או "מחויבות מוסדית" **העלולים למנוע ממוסדות התכנון להפעיל שיקול דעת עצמאי, מקצועי, אובייקטיבי ונקי, ובכך להביא לכדי הטיה מוסדית מובנית ופסולה של הליך התכנון.**

54. בדנ"מ 4753/19 עיריית הרצליה נ' הוועדה לתכנון מתחמים מועדפים לדיר (פורסם בנבו 6.5.2021) פסק ביהמ"ש הנכבד, מפי כב' הש' פוגלמן ::

"הפקדת תכנית ואישורה לפני השלמת סקר סיכונים ובחינת ממצאיו, עלולה גם ליצור מחויבות אישית ומוסדית של גורמי האישור, ואינטרס הסתמכות של מוטבי התכנית, אשר עלולים להקשות על שינוי ההחלטות, ככל שהדבר יידרש מממצאי סקר הסיכונים".

העותרת תיטען, כי אומנם פסק דין זה של בג"צ ניתן בהתייחס להפקדת תוכנית ואישורה טרם השלמת "סקר סיכונים" ועתירה זו עוסקת בהחלטה על קידום הליך מקדמי של מכרז שטרם פורסם, אך רציונל הדברים והחשש שמביע ביהמ"ש הנכבד מאופן התנהלות הרשות – נכון ויפה גם לעניינינו.

פגיעה בכללי הצדק הטבעי, בזכות הטיעון הסטטוטורית ובעקרון המנהל התקין:

55. חוק התכנון והבנייה מעניק לעותרת, ליישוביה ולתושביה זכות מוקנית ומהותית להגשת התנגדויות לתוכניות תשתית לאומיות. זכות הטיעון וההתנגדות היא מאבני היסוד של המשפט המנהלי ושל דיני התכנון והבנייה.

56. קידומו המקביל, המואץ והמחייב של הליך טרום מכרזי, ע"י רשות מנהלית מקבילה, באותו תא שטח וביחס לאותו פרויקט ולאותה תוכנית, בשעה שהציבור משמיע את טענותיו בפני החוקרת כנגד התוכנית - **מרוקן מכל תוכן את זכות הטיעון.**

57. הלכה למעשה, התנהלות המשיבים 1-2 הופכת את מוסד ההתנגדויות והשמיעה בפני החוקרת ל"חוכא ואטלולא" ולמראית עין בלבד. בהחלטתם ופרסומם, משיבים 1-2 משדרים לציבור הרחב – גם אם אינם מתכוונים לכך, כי ההליך התכנוני הוא טקסי בלבד,

ומבחינת הרשות המנהלית המקדמת את ההליך המקדמי – תוצאת ההליך התכנוני ידועה מראש. לא למותר לציין, כי מעבר לאמור בגוף עתירה זו באשר להתנהלותם של המשיבים 1-2, הרי שיש בהתנהלות גם זו משום **פגיעה קשה באמון הציבור** ברשויות המדינה ומשום **פגיעה במראית פני הצדק**.

58. חמור מכך, התנהלות המשיבים 1,2 עלולה להעביר אף מסר לחוקרת ו/או מוסד התכנון, כי ה"רכבת יצאה מהתחנה", גם אם בנסיעה איטית וגם אם באופן מדוד, וכל שנותר למוסד התכנון הוא לוודא, כי המסילה תוביל ליעד הסופי הנכון, כפי שסומן כבר על ידי המשיבה 1.

59. העותרת טיטען, כי התנהלות זו של המשיבים 1-2 מהווה **פגיעה קשה בכללי הצדק הטבעי, במראית פני הצדק, בזכות הטיעון, בעקרון המנהל התקין ובחובת ההגינות המוגברת החלה על הרשות**.

החלטת המשיבה 1 להוציא אל הפועל את שלב המיון המוקדם בלתי סבירה ואינה מידתית:

60. העותרת טיטען, כי נוכח כל המבואר מעלה, הרי שהחלטת המשיבה 1, כפי שבאה לידי ביטוי בפרסום המשיבה 2, להתחיל בשלב המיון המוקדם בזמן שהמשיבה 4 טרם גיבשה החלטה סופית בתוכנית – בלתי סבירה.

61. בנוסף טיטען העותרת, כי החלטה של ועדת מכרזים להניע פרויקט PPP בינלאומי בהיקף של מיליארדי שקלים, הדורש העסקת יועצים, מנהלי סיכונים, ועדות משנה והשקעת משאבי זמן וניהול רבים, כאשר הבסיס התכנוני-סטטוטורי של הפרויקט תלוי על בלימה – היא החלטה החורגת באופן קיצוני ממתחם הסבירות.

62. חובת הנאמנות הציבורית של המשיבה 1 מחייבת אותה לנהוג בזהירות ובאחריות בסמכויותיה ובמשאבי השלטון. הוצאת מכרז לדרך בעיתוי הנוכחי, גם אם מדובר בשלב מקדמי וטרם מכרזי, שעה שקיימת הסתברות ממשית שהתוכנית תשתנה או תבוטל בעקבות ההתנגדויות, אינה עומדת כלל וכלל ב"מבן הסבירות".

63. העותרת טיטען, כי גם אם פעלה המשיבה 1 במסגרת הסמכויות המוקנות לה וגם אם פעלה בדרך זו במקרים דומים בעבר (כפי שנטען בתשובתה לב"כ העותרת בסעיף 7 רבת), אין בכך כדי ליתן לה חסינות מפני בחינת סבירות ההחלטה/המעשה המנהלי ואין בכל אלו כדי להכשיר את המעשה המנהלי הפסול.

64. העותרת טיטען, כי המשיבה 1, לא שקלה את כלל השיקולים הרלוונטיים לצורך גיבוש ההחלטה להוציא אל הפועל את השלב המקדמי של המכרז בנסיבות העניין ו/או לא נתנה לשיקולים אלו את המשקל הראוי והנדרש. כך לדוגמה, טיטען העותרת, כי לא נשקלה כלל הפגיעה במראית פני הצדק כמו גם בפוטנציאל הפגיעה בשק"ד המקצועי של מוסדות התכנון מעצם קידום הליך מקדמי של המכרז כמו גם הלחץ העלול להיווצר מצד גורמים שונים ובעלי אינטרסים (כגון מי שנמצא כ"מתאים" מבחינה יכולת, כישור וניסיון בהליך המקדים) על מוסדות התכנון או מי מאנשיהם. עוד טיטען העותרת, כי ספק רב אם

המשיבה 1 שקלה בין שיקוליה את האפשרות, כי לאור קבלת ההתנגדויות לתוכנית או חלקן, היא תידרש לבצע הליך מקדמי נוסף – על כל המשתמע מכך, שכן תכולת המכרז העתידי השתנתה לאור קבלת ההתנגדויות.

65. בג"צ 389/80 דפי זהב בע"מ נ' רשות השידור (פורסם בנבו), חזר ביהמ"ש וקבע, כי עילת "חוסר סבירות" ההחלטה המנהלית, מבססת עילת פסלות וכדבריו:

"אי-סבירות כשלעצמה כעילת פסלות."

5. חוסר סבירות הוא עילה לפסלותו של שיקול-דעת מינהלי. בעשרות רבות של פסקי-דין הזר בית המשפט העליון וקבע, כי החלטה מינהלית נבחנת, בין השאר, על-פי מבחן הסבירות. אחד מפסקי הדין הראשונים שקבע זאת הוא בג"צ 80/54 [13], בעמ' 1499, בו אמר השופט ברנזון:

..."עשיית מעשה שהוא באופן בולט בלתי מתקבל על הדעת, אין לראות בו שימוש נכון בסמכות למטרה היעודה, וגם הוא פסול." (שם עמ' 437).

66. בבג"צ 3758/17 הסתדרות העובדים הכללית החדשה נ' הנהלת בתי המשפט (נבו) (20.7.2017) פסק כב' ביהמ"ש העליון:

אשר לשיקול דעת וסבירות, שיקול דעת מינהלי חייב להיות מופעל בתום-לב, על יסוד שיקולים ענייניים, בשוויון, בסבירות ובמידתיות. כאשר הפעלתו עומדת בכללים אלו, בימ"ש לא יתערב בהחלטה המינהלית, ולא יחליף את שיקול דעת הגורם המוסמך בשיקול דעתו. מנגד, כאשר הפעלת שיקול הדעת המינהלי נגועה בפגם, הדבר עשוי להצדיק התערבות שיפוטית. אחת מעילות ההתערבות היא "עילת הסבירות", המאפשרת לבימ"ש להתערב בשיקול הדעת המינהלי, במקרים שבהם הגורם המוסמך לא שקל את כלל השיקולים הנדרשים לצורך החלטתו, או שלא העניק לשיקולים השונים את המשקל הראוי... לאור כל האמור, החלטת המדינה לוקה באי-סבירות מהותית, באופן שמקים עילה להתערבות שיפוטית בשיקול-דעתה; אין בוועדת החריגים שהקימה המדינה כדי "לרפא" את פגם אי-הסבירות שנפל בהחלטת מגבלת השנים".

פגיעה בעקרון הוודאות המכרזית, שוויון ההזדמנויות ועילות כלכלית:

67. העותרת תוסיף ותטען, כי פרסום מסמכי מיון מוקדם על בסיס תוכנית שטרם אושרה סטטוטורית ושעשויה להשתנות לבלי הכר, פוגע אנושות בעקרונות היסוד של דיני המכרזים הציבוריים – ובראשם עקרון הוודאות, השוויון והיעילות הכלכלית.

68. מציעים פוטנציאליים הניגשים לשלב המיון המוקדם, נדרשים לבסס את הצעתם ואת הערכותיהם הפיננסיות על תכולות פרויקט, שאינן סופיות וטרם אושרו בהליך סופי וחלוט. שינויים קרדינליים – כגון ביטול תחנת הכוח, שינוי מיקום המאגר התפעולי (המשתרע על פני 305 דונם) או דרישה להטמנת קווי חשמל, כפי שדורשת המועצה בהתנגדותה החלוטה (נספח ד') – משנים לחלוטין את היתכנות הפרויקט, את טכנולוגיית הביצוע ואת תמחורו.

69. חוסר וודאות זה פוגע פגיעה קשה בעקרון השוויון בין המציעים, שכן הוא עלול להדיר מציעים שמרנים המחשבים סיכונים כראוי, ולהעדיף מציעים "פחות שמרניים" המוכנים להסתכן על בסיס אי-ודאות תכנונית או מידע חלקי.

70. בית המשפט העליון עמד לא אחת על החשיבות העליונה של עקרון הוודאות והבהירות במכרז הציבורי. כך נקבע בע"מ 1966/02 המועצה המקומית מג'אר נ' אברהים (פורסם בנבו), שם הודגש, כי תנאי מכרז חייבים להיות ברורים וחד-משמעיים כדי להבטיח את עקרון שוויון ההזדמנויות ולמנוע ספקולציות פסולות.

71. יתרה מזאת, ככל שמוסדות התכנון יקבלו את ההתנגדויות (כולן או חלקן), המדינה תיאלץ לשנות את תנאי ההליך המיון המוקדם או אף לבטלו לחלוטין. די בקבלת חלק מההתנגדויות, כדי שהתת"ל תשתנה באופן משמעותי. מציאות זו עלולה לחשוף את הקופה הציבורית לתביעות בגין הסתמכות מצד מציעים שהשקיעו משאבי עתק לשווא בשל פרסום הפזיז ו/או לייתר כלל את ההליך המקדים והכול תוך רמיסת חובת המדינה לנהוג ביעילות כלכלית ובאחריות בכספי ציבור (ראו: בג"ץ 101/74 בינוי ופיתוח בנגב בע"מ נ' שר הביטחון (פורסם בנבו)).

הפרת חובת ההגינות השלטונית, העדר שקילות "שיקולים זרים" ותום הלב המנהלי:

72. העותרת תוסיף ותטען כי רשויות המדינה – בהן המשיבות 1, 2 ו-3 – פועלות במקרה זה **בחוסר תום לב ותוך הפרה בוטה של חובת ההגינות השלטונית** המוגברת המוטלת עליהן.

73. כידוע, המדינה על שלל זרועותיה היא ישות משפטית ושלטונית אחת. אין לאפשר מצב שבו "יד ימין" של המדינה (מוסדות התכנון - הוות"ל) מזמינה את הציבור להגיש התנגדויות ולקיים הליך מעין-שיפוטי טהור ופתוח, בעוד "יד שמאל" (משרד האוצר וועדת המכרזים) יוצרת עובדות מוגמרות בשטח העלולות לרוקן מתוכן את ההליך התכנוני.

74. בבג"ץ 164/97 קונטרס בע"מ נ' משרד האוצר (פורסם בנבו), עמד בית המשפט העליון על כך שחובת ההגינות, היושר ותום הלב של הרשות השלטונית היא מן הגבוהות ביותר, וכי על הרשות לפעול בסבירות, בשקיפות ובהגינות כלפי האזרח.

75. התנהלות המשיבים, המייצרים "יצור כלאיים" מכרזי על בסיס תוכנית הנמצאת תחת שבט הביקורת הציבורית והתכנונית במסגרת הליך התנגדויות חי ונושם, עולה כדי חוסר הגינות שלטונית מובהקת כלפי המועצה ותושביה אשר שמו מבטחם במוסדות החוק.

76. העותרת תיטען, כי חוסר תום הלב של המשיבים בא לידי ביטוי אף בעובדה, כי מתקן ההתפלה נשוא העתירה מצוי בשלבי תכנון וקידום מזה שנים רבות. לא ניתן מלחמוק מן השאלה – **על מה ולמה החיפזון לקדם ההליך המכרזי דווקא עכשיו?** לא ניתן אף מלחמוק מן התהייה - **האם לעובדת קיומן של בחירות צפויות וקרובות (27.10.25) יש קשר לעצם ההחלטה לקדם ההליך המכרזי בחיפזון ובהחלטה עוד טרם הבחירות?** נשאלת השאלה - מדוע לא ישכילו המשיבים 1-3, לאפשר מיצוי שלם ומלא של שלב ההתנגדויות עד לגיבוש החלטה בהן בד בבד עם "ריסון מנהלי" המחייב כל רשות שלטונית בתקופת בחירות? העותרת לא תוכל להשתחרר מן התחושה, כי **שיקולים זרים** עמדו בבסיס ההחלטה לצאת

כבר עתה בפרסום שלב המיון המרכזי בדרך זו שתאפשר למשיבים 1-3 "לקבוע עובדה בשטח" באופן, שהרכבת המכרזית כבר יצאה מהתחנה.

התעלמות משיקולים אסטרטגיים, סביבתיים וביטחוניים כבדי משקל (בהתבסס על התנגדות המועצה):

77. להתנגדות שהגישה המועצה למוסדות התכנון צורפו חוות דעת מקצועיות כבדות משקל, שטרם נדונו או הוכרעו. בין היתר, הוצגה חוות דעת ביטחונית-אסטרטגית מאת האלוף (במיל') גיורא איילנד, המתריעה מפני סכנה ביטחונית ואסטרטגית חסרת תקדים הנשקפת מריכוז תשתיות לאומיות כה רגישות (מתקן התפלה מהגדולים בעולם, תחנת כוח של 300 מגה-וואט, מאגרי מים ודלק לשעת חירום בתא שטח מצומצם המצוי בקו התפר, והמהווה יעד מועדף לאיומי טווח קצר שאין להם התרעה מספקת.

78. כמו כן, ההתנגדות נתמכה בחוות דעת סביבתית-בריאותית מקיפה מאת ד"ר דניאל מדר, המצביעה על פליטות של חומרים מזהמים, החמרת התחלואה בגין תחנת כוח גזית בהיקף כה עצום, והיעדר בחינה מספקת של השפעות מצרפיות עם יתר התשתיות המזהמות במרחב עמק חפר.

79. החלטת ועדת המכרזים לקדם, באבחה אחת, את המיון המוקדם לפרויקט הכולל "הקמת תחנת כוח קונבנציונלית המונעת בגז טבעי בהספק של עד 300 מגה וואט" (כלשון הודעת הדוברות, נספח א'), מהווה התעלמות מוחלטת ומקוממת מסיכונים אלו. ישאל השואל: כיצד רשאית המשיבה 1 לקבע במסמכי ה-PQ דרישות הנדסיות לתחנת כוח ולמערכות טכנולוגיות בעלות השפעה כה הרסנית, בטרם מוסד התכנון, אשר מהווה את הגורם המקצועי הרלוונטי לדון ולהחליט בסוגיות מעין אלו, דן והכריע האם רכיבים אלו בכלל יקומו?

80. בבג"ץ 4128/02 אדם טבע ודין נ' ראש ממשלת ישראל (פורסם בנבו), פסק בית המשפט, כי קיימת חובה מובנית לשלב ולהעריך שיקולים סביבתיים במסגרת החלטות מנהליות מהותיות. עצם קידום המכרז, גם אם מדובר בשלב מקדמי בלבד, תוך עצימת עיניים מוחלטת מסיכונים אסטרטגיים, ביטחוניים וסביבתיים חמורים התלויים ועומדים בפני החוקרת מטעם הות"ל, מהווה פגם היורד לשורשו של שיקול הדעת המנהלי המגבש עילת התערבות לביהמ"ש הנכבד לביטול המעשה המנהלי.

1. סיכום:

אשר על כן, ובראי כל האמור לעיל, מתבקש בית המשפט הנכבד לקבל את העתירה ולתת את הסעדים המבוקשים בה.

מעוז אופיר, עו"ד

עמית בן צבי, עו"ד

ב"כ העותרת